

Umbrohuta püsilillepeenar

Püsilillepeenra rajamisel on kõige tähtsam töö pinnase ettevalmistamine sel lihtsal põhjusel, et see paneb aluse edaspidisele hooldusele. Kui algul veidi vaeva näha, on hiljem mitu korda lihtsam.

Kaevake maa vähehaaval kahe labida-lehe sügavuselt läbi ja võtke välja kõik umbrohujuured. Tehke pinnas lausa piinlikult puhtaks. Muidugi jääb paratamatult mulda umbrohuseemneid, kuid need nopite ära kohe, kui nad pärast idanemist tõusmed välja on ajanud.

Kui plaanis on rajada suurem istutusala, võib selle ülesharimine tunduda üsna tüütu. Sel juhul puhastage korraga ära väiksem lapp ning istutage sinna taimed. Nii tekib tunne, et töö edeneb ja kaevamine polegi enam kurnav. Hea tulemuse saamiseks joonistage istutusplaan varem valmis ning märkige ala tokkidega maha.

Roundup? Paremi!

Väga umbrohtunud maad võib eelnevalt töödelda herbitsiidiga Roundup. Seda kasutades toimige kindlasti nii, nagu on kirjas juhendis. Laske preparaadil 2–3 nädalat mõjuda, siis kaevake maa korralikult läbi ning korjake kõik rohujuured välja.

Püsiumbrohu juurtest ja risoomidest täiesti puhta mulla saamiseks tuleb mürgitada kaks korda. Kahjuks tapab Roundup ka head putukad, kes söövad aiakahjureid.

Enne mürgi kasutamist soovitatakse tõsiselt kaaluda, kas seda tasub ikka teha. Sest niikuinii tuleb maa läbi kaevata ja umbrohujuured välja korjata. Kui te kohe pärast mürgi mõjumist kaevama ei hakka, rohtub maa taas ning mürgitamine osutus kasutuks ettevõtmiseks. Mina soovitatakse mürgist loobuda. Valmistage pinnas ette vähehaaval, aga korralikult. Katke kaevatud osa multšiga vältimaks umbrohuseemnete sissetungi.

Kaevamine on hea, kuna õhutab mulda. Huumuse ja komposti lisamine istutusauku või kogu alale meeldib taimedele, sest see on nende söök. Enne istutama asumist tehke kindlaks, milline muld ja valgusolud peenral on, ning valige sinna selliseid tingimusi armastavad liigid. Sobival kasvukohal on tai-

Kobarpea ja aed-päevaliilia tünni ning kivi seltsis kasvu viskamas.

med ilusad, vael kohal kiratsevad või vajuvad hoopis pikali, nagu kaunis kukehari rammusal mullal.

Taimede vahe sõltub konkreetse liigi ja sordi suuruselt ning kasvu kiirusest. Liiga tihedalt ei maksa istutada, samas ei tasu jätta ka liiga suuri vahesid. Näiteks kõrgete päevaliiliate omavaheline kaugus võiks olla 50–60 cm, keskmistel püsililledel 30–40 cm. Niimoodi istutades saavad taimed neid ümbritseval alal loomulikult paljunda ning kasvavad kenasti kokku.

Pärast istutamist katke peenra pind umbes 5 cm paksuselt koorepuru, vana saepuru vms multšiga.

Kui te pole mõnd soovitud püsilille veel aiäärst leidnud või tahate istikud hoopis ise paljundada, võite nende kohal peenra täitmiseks ajutiselt kasutada suvelilli, ilukapsaid või hoopis mõnd kujunduselementi – tünni, kivi, puunikerdusi, raudesemeid vms.

Püsikupeenrasse sobib selline skulptuur imehästi. Milline valida, oleneb pere maitsest, aga ese peaks siiski sobima aia iseloomuga. Ta peab lilled vahelt välja paistma ja olema vaadeldav ka ilma taimedeta.

Multš – tänuväärne koostööpartner

Niikaua kui istutatud taimed alles jõudu koguvad ja kasvu viskavad, jälgige hoolsalt, et peenrale ei sigineks umbrohtu. Kuigi paks multšikiht takistab rohuseemnete idanemist, suudavad visamad liigid end siiski vahel peenrale sokutada.

Hiljem, kui taimepuhmikud on kokku kasvanud, ei hakka seeme, mis on kuidagi nende vahele pääsenud, enam idanema, kuna mulla peal on pime.

Nüüd võite ennast kiita ja nautida töö vilju. Aga kes oli algul laisk, kirub nüüd ennast, sest suurpuhastus taimede vahel on üsna tülikas.

Multsiks sobib puukoorepuru, vana saepuru, turvas, põhk, puulehed, rohuniide, hein, aga ka killustik.

Multš hoiab mulla pinna niiskena. Orgaanilise multši ja mulla kokkupuutekohas käib vilgas elu. Seal töötlevad mikroorganismid orgaanilist ainet ümber väärtuslikuks huumuseks. Selle tulemusel multšikiht õheneb ning seda tuleb juurde panna.

Kui aluspeenra on korralikult rohujuurtest puhastatud ja seemnest idane-

PIRET PIHTIÖE